

Toegang tot geld versnelt alle duurzame doelen

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen, de SDG's, van de VN zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. De in totaal 17 SDG's geven aan wat we moeten doen om de wereld zo snel mogelijk eerlijk, duurzaam en groen te maken. Op Duurzame Dinsdag presenteerde Jean-Paul Schaaij, directeur Nationaal Groenfonds, een 18e SDG voor het financieren van duurzame initiatieven. Waarom is hier behoefte aan?

JAN DE GRAAF

Groenfondsdirecteur Jean-Paul Schaaij maakt meteen duidelijk waar het om gaat: “De duurzame ontwikkelingsdoelstelling van de VN, SDG's, verwoorden prachtig het streven om van deze wereld een betere plek te maken. Maar zonder duurzame financiering gaat het allemaal veel te langzaam of lukt het simpelweg niet. Gericht geld kunnen lenen is een absolute voorwaarde om die doelen wereldwijd en lokaal te bereiken!” De 18e SDG die het Nationaal Groenfonds presenteert pleit dan ook voor toegang tot geld voor duurzame ontwikkelingen.

Koudwatervrees

Maar is die toegang tot geld er dan niet? “Helaas nog te weinig,” aldus Schaaij. “Veel van de ontwikkelingen die nodig zijn om verandering te bereiken zijn vernieuwend. En daarmee vaak zó nieuw dat reguliere financiers het lastig vinden en daarom 'nee' verkopen. Die koudwatervrees is zonde, want hierdoor stranden projecten die weer een stap in de richting van de duurzame doelstellingen zijn.”

Natuur, klimaat en de gevolgen van stikstof voor de biodiversiteit – stuk voor stuk belangrijke onderwerpen bij de SDG's – staan hoog op alle agenda's. Brengt dat dan geen verandering? Schaaij: “We zien gelukkig beweging en weten inmiddels allemaal dat we ons denken én doen moeten veranderen. Innovatie en vernieuwende projecten

‘De 18e Sustainable development goal pleit voor toegang tot geld’

zijn hierbij onmisbaar, maar we moeten die dan wel gefinancierd krijgen.”

Risico's delen

Het Nationaal Groenfonds financiert, zoals Schaaij toelicht, projecten die ecologie en economie verbinden. Het werkterrein is breed: projecten voor zowel duurzame en natuurinclusieve landbouw als circulaire economie en duurzame energie kunnen voor financiering aankloppen bij het Groenfonds. Schaaij: “Dat doen wij niet alleen, wij werken juist heel veel samen met andere financiers. De financiële sector kent zijn eigen wetten en regels, die nog onvoldoende ruimte bieden voor vernieuwende en maatschappelijk gewenste projecten. Deze projecten hebben geen *trackrecord* op basis waarvan je een risico- en rendementinschatting kunt maken. Door deze risico's te delen en te accepteren dat er ook wel eens iets niet lukt, brengen we de transitie verder. Dat werkt goed in Nederland en dat kan ook mondiaal werken. Vandaar ons pleidooi voor de 18e SDG.”

Goede plannen

De Groenfondsdirecteur pleit zeker niet voor het lukraak financieren van goede ideeën. “Wij kijken zelf altijd goed naar de businessplannen. Heeft iemand al ervaring als ondernemer? Werkt de techniek al op kleine schaal? Wie zijn nog meer bij een project betrokken en is er een afzetmarkt? Allemaal belangrijke vragen om te bepalen of een project kans van slagen heeft. Want een plan of onderneming is pas echt duurzaam als er daadwerkelijk een goede kans is op een duurzame toekomst, waarbij meerdere mensen er een goede boterham aan verdienen.”

Subsidie of financiering?

Heel veel van de projecten die bijdragen aan SDG's kunnen toch ook ondersteund worden met subsidie? Waarom dan een pleidooi voor financiering? “Subsidie is eindig”, licht Schaaij toe. “De overheid stopt ergens voor een bepaalde periode geld in en dan is het klaar en het geld op. Dat kan heel nuttig zijn om als start een bepaalde ontwikkeling te stimuleren, zeker. Maar uiteindelijk moeten ontwikkelingen op eigen benen komen te staan, zelf investeren en het eigen geld verdienen. De overheid kan dit proces stimuleren, maar uiteindelijk moet het door bedrijven worden opgepakt en onderdeel worden van de normale economie. Investeren in duurzaamheid moet ook financieel duurzaam zijn, omdat anders de transitie stil valt.”

Betalen voor diensten

Maar hoe zit dat dan met sectoren als natuur- en landschapsontwikkeling en -beheer? Schaaïj is duidelijk: “Als we weten dat een sector nooit zelf al het geld kan verdienen, maar het doel is belangrijk voor de maatschappij als geheel, dan moeten we als maatschappij en overheden bereid zijn ervoor te betalen, zoals Remkes ook zegt in zijn recente advies over de stikstofcrisis. Kijk bijvoorbeeld naar de organisaties die natuurgebieden beheren, naar boeren die groenblauwe diensten leveren of weidevogels beschermen. Dat moet je niet subsidiëren

‘Iedere euro die het Groenfonds financiert trekt 7,4 euro extra aan’

ren noemen, die geleverde diensten moet je gewoon betalen. Dan is het ook duurzaam gefinancierd en geeft het de zekerheid voor die partijen dat hun werk toekomstbestendig is. We zeggen toch ook niet dat de overheid de politiek subsidie geeft? Je betaalt als

Jean-Paul Schaaïj: “Investeren in duurzaamheid moet ook financieel duurzaam zijn”

overheid – en als samenleving - voor belangrijke maatschappelijke diensten!”

Wereldwijd

De SDG's zijn doelen voor de hele wereld. Het Nationaal Groenfonds financiert alleen in Nederland. Is een 18^e SDG aandragen dan niet heel ambitieus? Schaaïj lacht: “Zonder ambitie bereiken we de SDG's nooit! Wij merken iedere dag weer dat toegang tot duurzame financiering het verschil maakt voor vernieuwende projecten. Niet alleen omdat ze verder kunnen ontwikkelen, ook omdat andere financiers aansluiten. Wij noemen dat de multiplier: iedere euro die wij financieren levert momenteel al 7,4 euro op van andere financiers die bereid zijn te participeren in zo'n innovatief project. Stel dat wereldwijd financiers op deze manier gaan werken. Dan gaan de veranderingen veel harder. Het is niet het enige dat werkt, maar het helpt wel! Of het nou gaat om een microkrediet voor een lokale weverij of grote leningen voor een fabriek die plastic upcyclet. Daarom pleiten we voor het toevoegen van SDG18. Als ons voorbeeld wereldwijd wordt opgepakt, is dat heel goed voor de realisatie van alle SDG's!” ●●●

